

NERA

Inkörsport
till tyngre
läsning 2023

MAGASIN OM BARN- &
UNGDOMSLITTERATUR
UTGIVET AV FIBUL I.F.

FÖRÄNDLING

MERA HOPP I EN FÖRÄNDERLIG VÄRLD

FÖRRA ÅRET handlade MERA om tröst. Då handlade det om böcker som håller oss som i en varm famn eller som i en lätt gungande hängmatta i solsken, om berättelser som skyddar oss mot en värld som kan kännas hård och kall. Ett år har gått och världen är på många sätt fortfarande i behov av tröst, men också av något mer: efter att vi vilat i tröstens famn är vi redo för förvandling.

FÖRVANDLING är enligt Svenska Akademiens ordlista något som förändrar på ett genomgripande sätt. I årets MERA får du ta del av berättelser som handlar om förvandling: idén som blir bok och boken som blir Netflixserie, och skaparprocesser som i grunden förändrar sin skapare. Skapandeprocessen av MERA är en förvandling i sig. Tillsammans fyller föreningen Fibuls makalösa barn- och ungdomslitteraturskapare uppslagen.

JAG TROR att förvandlingar kan ge oss hopp. Om vi låter berättelser förvandla oss får vi kraft att se att världen inte alltid kommer att vara som den är just nu, utan att allt är i ständig metamorfos och att allt är möjligt.

BARN- OCH UNGDOMSLITTERATUREN fungerar som en inkörsport till tyngre läsning för läsare i alla åldrar och har enlig mig en viktig roll som bevarare och försvarare av barns (och vuxnas) fantasi, inspiration, nyfikenhet och kreativitet. Detta är vad jag tror att världen behöver just nu. Välkommen till det sjätte numret av Fibuls eget litteraturmagasin MERA!

NADJA ANDERSSON.
ILLUSTRATÖR OCH PROJEKTANSVARIG FÖR MERA

Innehåll

- 3 Filippa Hella
Seriestrip
- 4 Eva Frantz
Författaren måste släppa taget
och låta förvandlingen fortsätta
- 6 Maria Turtshchaninoff
Att förvandla böcker till film:
Ett samtal med Jonathan Stroud
- 10 Henrika Andersson
Vid skapandets förvandlande kraft:
To Moscow with a Broken Heart
- 12 Jenny Wiik
Bokverkstad i förvandling:
Språkskolornas bokprojekt
- 16 Hanna Lundström & Malin Klingenberg
En annan
- 20 ÅRETS BÖCKER
Katarina Gäddnäs

Redaktör & Art Director samt pärmbild & vinjetter i magasinet: Nadja Andersson

FIBUL rf – Författare och illustratörer av barn- och ungdomslitteratur

Vi verkar för att höja statusen och öka synligheten för barn- och ungdomslitteraturen på svenska i Finland, förbättra förutsättningarna och öka resurserna för professionella barn- och ungdomsboksskapare samt fungera som forum för diskussion och samarbete både nationellt och internationellt kring barn- och ungdomslitteratur.

Vill du bli medlem? Alla som gett ut minst en barn- eller ungdomsbok på svenska i Finland kan bli medlem. Se vår hemsida www.fibul.fi för mer information. Vi vill rikta ett stort tack till till Föreningen Konstsamfundet, Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond och Svenska kulturfonden.

Serie av Filippa Hella

Författaren måste släppa taget och låta förvandlingen fortsätta

Text: Eva Frantz

Illustration: Filippa Hella

En mycket egendomlig sak hände mig en vårdag för sju år sedan. Jag befann mig på en sportlovsresa i London och traskade runt i Kensington med min familj. Jag minns att jag fått skoskav och stannade upp för att lösa upp snörena i mina sneakers. Samtidigt noterade jag ett vackert magnoliaträd som stod i full blom utanför ett gammalt hus. Där och då, medan jag fumlade fram kameran för att ta en bild av det tuggummirosa trädet, hörde jag en röst. Det var en svag och allvarsam men mycket beslutsam liten stämma som talade till mig. Hövligt nog inledde hon med att presentera sig.

“Jag heter Stina och jag ska nog dö snart”.

Där inleddes min mest omtumlande och magiska kreativa process någonsin. Stinas röst tystnade inte, hon fortsatte att babbla på i min hjärna. Bara en dryg månad senare var den första versionen av Hallonbacken färdig och 2018 fick jag hålla boken i min hand för första gången.

Hallonbacken handlar till stora delar om förvandling, vilket ju också är temat för detta nummer av MERA. Sjuk blir frisk, svag blir stark, räddhågsen blir modig, god blir ond, levande blir död (och kanske levande igen). Men också jag själv har förvandlats sedan boken utkom. Jag har till exempel kunnat ta steget från att vara journalist med författandet som hobby till att huvudsakligen försörja mig som professionell författare. Det är en livslång dröm som gått i uppfyllelse för mig.

Stina och Hallonbacken har i sin tur dundrat ut i världen, långt bortom min kontroll.

I dag kan man läsa om Stinas prövningar på det ruggiga sanatoriet Hallonbacken på finska, bulgariska, engelska, ryska, slovenska, danska och spanska.

Eftersom jag bara klarar av att läsa en bråkdel av dessa språk har jag egentligen ingen koll på hur Stinas berättelse förvandlats i översättarnas händer. Det är helt okej. Som författare måste man klippa navelsträngen och acceptera att det inte går att ha stenkoll på precis allt som händer med ens verk. Min Stina kanske inte alls är läsarens Stina. Det här har jag upptäckt då jag gjort skolbesök och en del speciellt ivriga läsare till och med förevisat teckningar de gjort av personerna i boken! En skola hade rent av gjort en filmatisering, en annan en utställning. Läsarnas tolkningar hade i en del fall ganska lite gemensamt med de bilder jag själv hade på näthinnan medan jag skrev boken.

Men strunt i det!

Jag tror inte att man som författare kan få uppleva någonting mäktigare än då de personer och platser man fantiserat ihop lever vidare, förvandlas, förändras och förädlas i läsarnas tolkningar. För att inte tala om då de personer man hittade på under en sportlovsresa för länge sedan plötsligt livs levande kommer traskande emot en och säger ”hej!” Detta skedde när jag hälsade på under inspelningarna av Hallonbacken-filmversionen i höstas. Jag får fortfarande gåshud av minnet och den unga skådespelerskan Salma Sarkola är en så övertygande Stina att jag numera inte riktigt minns hur original-Stina såg ut i min fantasi då jag skrev boken.

Jag har i dag försökt släppa taget om Hallonbacken. Filmmakarna, översättarna och läsarna ska få fritt spelrum. Stinas röst tystnade så fort hon var klar med sin berättelse. Med förundran iakttar jag ändå hur berättelsen om Hallonbacken fortsätter att förvandlas. Och önskar den lycka till på vägen.

ATT FÖRVANDLA BÖCKER TILL FILM: ETT SAMTAL MED JONATHAN STROUD

Text: Maria Turtshchaninoff
Illustration: Maria Sann

JONATHAN STROUD är en brittisk internationellt bästsäljande författare till flera serier för unga läsare. Hans spökjägarserie som utspelar sig i London, Lockwood & Co, gjordes nyligen till en Netflixserie. Maria Turtshchaninoff pratade med Stroud om hur det är för en författare att se sin bok omvandlad till en annan konstform.

TURTSCHANINOFF:

Är det första gången du har fått ditt arbete filmatiserat?

STROUD:

Ja. Min Bartimaeus-serie optionerades för film för 20 år sedan, men det blev sedan aldrig av. Vi kom nära, men det sista steget är alltid svårt. Även med Lockwood tog det flera år.

Hur kändes det att se dina ord bli till kött och blod?

Jag hade en väldigt konstig känsla av att sitta i min stol och titta upp på bioduken och se mina karaktärer prata med mig. Det var en stark känslomässig upplevelse, och jag var ganska skakig efteråt. Serieskaparna gjorde ett bra jobb med att få karaktärerna och världsbygget exakt rätt. För ett par år sedan, när serien filmades, besökte jag studion där de byggt Lockwoods hus. På utsidan ser det ut som en trälåda, men när du går in är det precis som att vara i ett riktigt hus, och väldigt nära det jag såg inuti mitt huvud då jag skrev. Det var en stark upplevelse att fysiskt få gå in i huset jag hade tillbringat sex år i.

Ville du att serieskaparna skulle följa dina böcker mycket noga? Eller hade det varit okej om de hade tagit böckerna som grund men skapat sin egen värld?

Jag tror att om de bara hade tagit namnet och några detaljer från böckerna och gjort något helt annat skulle jag ha känt mig fränkopplad från serien. Kanske hade jag varit glad över att mitt namn stod på den, eller känt att den kunde hjälpa nya läsare hitta mina böcker. Men jag hade tur, för i fem eller sex år har jag haft en väldigt nära relation till producenterna Complete Fiction och Joe Cornish, som är showrunner. De kan antagligen böckerna bättre än jag när det kommer till de små detaljerna. Men jag visste också att serien måste vara annorlunda på grund av mediet, böckerna och serien kan inte vara exakt samma sak.

Tittarna fick verkligen känna att de klev in i en värld de redan kände till!

När du och jag som författare arbetar, skriver vi en hel del text som inte kommer med i den färdiga boken men som vi måste skriva

eftersom det hjälper oss att förstå hur berättelsen fungerar. Det är samma sak med tv-serier. Producenterna kan allt även om de inte visar allt. När jag gick in i Lockwoods hus och såg mig om hittade jag en mängd små detaljer som inte syns för tittarna. Det fanns till exempel inramade bilder på väggarna och om du tittade noga var det tidningsklipp med olika historier om Lockwood. Eller om du öppnade ett av breven i bokhyllan kunde det innehålla en räkning som Lockwood inte betalat.

Det hjälper förmodligen skådespelarna att leva sig in i världen och historien.

Du har helt rätt. Skådespelarna tillbringade mycket tid i huset och jag hörde ett rykte om att de ville sova där, men de fick nej eftersom det var ett så dyrt scenbygge!

Du nämnde att boken och serien är olika versioner av samma historia. Fanns det något i bearbetningen som inte fanns i böckerna?

Det där är en viktig grej. Om allt de gjorde var att försöka kopiera böckerna skulle det förmodligen inte vara särskilt tillfredsställande. Seriens skapare var till exempel tvungna att ta reda på vilket decennium serien utspelade sig i, något jag inte behövde tänka på när jag skrev. Mina böcker är väldigt visuella men jag tänker inte på saker

som bilmärken och vilka kläder folk har på sig. Joe Cornish valde att låta serien utspela sig i ett alternativt nu, som känns som sent 70-tal, tidigt 80-tal. Det gav en helt ny dimension till berättelsen.

Tycker du att något gick förlorat som finns i böckerna men inte i TV-serien?

Jag är säker på att det finns detaljer. Varje händelse kan få ta plats i boken, en scen kan pågå i 30 sidor. Jag får använda mycket extra detaljer och slänga in fåniga skämt. Seriens skapare är tvungna att kapa mycket väldigt bra material som jag skrivit! Till exempel har dödsskallen i burken bara några få repliker i serien och är ganska skrämmande. I böckerna har han fler repliker, han är mer humoristisk och har mer karaktär.

Jag tyckte att dina böcker har mer humor medan serien är mer allvarlig och mörk.

Du har rätt. Humorn finns där men de var tvungna att tona ner den och istället tona upp relationen mellan Lucy och Lockwood. I böckerna lät jag dem titta på varandra och inte göra särskilt mycket i fem böcker! Och serieskaparna lyckades med sitt jobb, för de som tyckte om böckerna gillade serien och de som gillade serien har nu hittat till böckerna.

Vid Skapandets förvandlande kraft: To Moscow with a Broken Heart

Henrika Andersson intervjuar Maria Sann

Jag sitter på en pall i min tjocka vinterjacka och känner klumpen växa i halsen. Galleristens labrador svansar in och lägger nosen mot mitt ben. Jag låter tårarna stiga. Det är ju bara hunden, jag och Maria Sanns To Moscow with a Broken Heart i rummet. De vita väggarna med tecknade bilder suddas ut medan klumpen i mig smälter och luckras upp. To Moscow with a Broken Heart är en bok som är ett rum som är ett hus som är en resa där besökaren får färdas i skaparens fotspår.

Maria Sanns verk föddes ur saknad; en väsentlig bit av henne som under uppväxten inte fått ta plats utan måste gömmas undan.

"Jag föddes i Moskva. Det var där jag levde mina första tio år eftersom mamma är från Ryssland", berättar Maria. "Min favoritsyssla som barn var att sitta på fönsterbrädet och rita. Jag skapade och klippte ut figurer som fick bo i våra blomkrukor."

Efter flytten till Finland integrerades Maria i den finlandssvenska verkligheten i Helsingfors.

"Under tonåren upplevde jag skam över att betraktas som "the russian girl", säger Maria. "När Sovjetunionen kollapsade på 90-talet drabbades miljontals människor av extrem fattigdom och utsattes för olika former av ekonomiskt utnyttjande. Att vara tonårsflicka på 90-talet innebar att få utstå en nor-

maliserad nivå av sexuella trakasserier (#metoo vågen visade skalan) medan ett stigmatiserat etniskt ursprung ökade utsattheten. Det tog lång tid innan jag tog itu med den delen av min identitet och nästan trettio år innan jag skulle resa tillbaka till Moskva."

Idén till Marias resa föddes 2021 under ett samtal.

"En bekant undrade varför jag inte besökt Moskva på trettio år. När jag sen sökte stipendium visste jag från början att resan skulle bli både bok och utställning. Jag var saligt glad när jag beviljades understöd men sen kom kriget."

Maria tystnar, blicken söker sig upp i taket.

"Det har varit så mycket tårar, en färd genom nuets fasa men också egna minnen och vad det är att vara mänska. Min resedagbok omvandlades bit för bit till den tredimensionella bok som är centrum för själva utställningen. Jag ville dokumentera processen, stiga in i sorgen och rädslan men också ge en nyckel till de hemliga rum som alla bär inom sig."

Jag ber Maria kort beskriva processen stegvis - från ägg till hungrig larv som äter sig mätt innan förvandlingen till puppa.

"Ägget hade nog länge legat där och väntat på att bli synligt. Och när Illus-

tratörerna i Finland r.f. gav möjligheten för larven att kläckas i form av ett halvårigt arbetsstipendium, åt den sig genom allt från förtroliga samtal med min kollega (illustratören Olya Tikhanchuk från Vitryssland) till ryska podcasts och annan populärkultur. Jag hade redan tidigare besökt mina hemtrakter och andra viktiga platser med hjälp av Google street view, men efter beskedet om stipendiet var resan plötsligt en möjlighet istället för en dröm."

"Nyheter om kriget i Ukraina lamslog mig i februari 2022, fick larven att dra ihop sig och önska att den aldrig kläckts. Puppen var sedan alla reaktioner och tankar kring det som väntade och jag insåg att det är nu jag måste åka. Veckan i Moskva var en egen verklighet att ta in med alla sinnesintryck och minnen. Staden har såklart genomgått en stor förändring, nuet förändras ju hela tiden."

Och fjärilen som besökaren får möta på Galleria Kuvitus, hur skulle du beskriva den? undrar jag. Maria funderar, väljer sina ord:

"Fjärilen var obekväm att veckla ut. Vingarna behövde utrymme och det kändes lite svårt att ta så mycket plats. Jag klippte, klistrade och fick göra många miniatyrmodeller där jag provade mig fram. Varje bok skulle sys för hand och försäljningen ville jag att oavkortat skulle gå till Läkare Utan Gränser."

Utställningen To Moscow with a Broken Heart är avslutad och en sommar har förflutit sedan Marias fjärilar fladdrade på Galleria Kuvitus. Det som starkast blivit kvar är minnet av tårarna som i

Maria Sanns bok inte slutar rinna så länge vi finns till och vågar stanna upp. Varje ström av tårar är ett sätt för det skadade att helas som en hyllning till skapandets förvandlande kraft.

Fotograf: Ilkka Vuorinen
<https://mariasann.com/exhibitions>

Författarporträtt: Matilda Audas Björkholm, Ilkka Vuorinen

Bokverkstad i förvandling:

Språköskolornas samskapande bokprojekt

Text: Jenny Wiik

Illustration: Barnen från språkskolan & Jenny Wiik

Det är inte ofta man får en möjlighet att skapa en bok tillsammans med 140 barn. Men i och med mitt samarbete med författaren Jolin Slotte och språkönätverket har jag nu fått göra det två gånger. Att få upprepa konceptet som 2021 ledde till boken Mikael, jag och Karlssonligan innebär också att vi hade möjligheten att utveckla processen.

I det första bokprojektet skapade vi en kapitelbok, och illustrationerna var inte i samma grad samskapade som texten. Jag illustrerade boken, och barnen hade möjlighet att ge feedback, men det var ändå en rätt traditionell illustrationsprocess. I år ville vi i stället inkludera barnen mer också gällande illustrationerna, och jag kom med i den sista av tre workshoppar. En annan förändring var också att det skulle bli noveller i stället för en kapitelbok. Detta ledde till att de åtta grupperna hade större friheter med sin berättelse, eftersom de inte måste koordineras med de andra klasserna. Resultatet är åtta fantasirika, tokroliga och spännande noveller och boken Vänner för livet.

Men hur kan man ta med 140 barns teckningar i en bok, utan att det blir ett mastodontverk eller totalt kaos?

Barnens idéer från de två första workshopparna bearbetades först av Jolin till en flytande text. På den sista workshoppen högläste vi gruppernas berättelser. Barnen fick också här chansen att lägga till eller förändra något. Jag berättade om hur jag normalt går till väga för att hitta bilderna i texten. Hur ser huvud-

figuren ut? Hur ser miljöerna ut? Finns det vissa betydelsefulla objekt, händelser eller detaljer som skulle vara roliga att se i bild? Barnen fick välja vad de ville rita, och så skissade de under vår workshop. Det blev mitt uppdrag som illustratör att sedan lista ut hur vi skulle få med så många som möjligt av teckningarna i boken.

Barnen fick skissa i blyerts, och jag beslöt att tuscha deras teckningar, för att göra stilen mer enhetlig. I vissa fall kom en teckning med som en fristående illustration, och i andra fall satte jag ihop flera skisser till en scen. Barnen hade fått veta att ibland kunde en av deras teckningar komma med som en detalj i en större bild, t.ex. en snöbanan som hängde i taket hemma hos snöaporna, eller snöapornas TV, eldstad och soffa. På samma sätt är bilden av Östaden en kombination av flera barns teckningar av husen i staden.

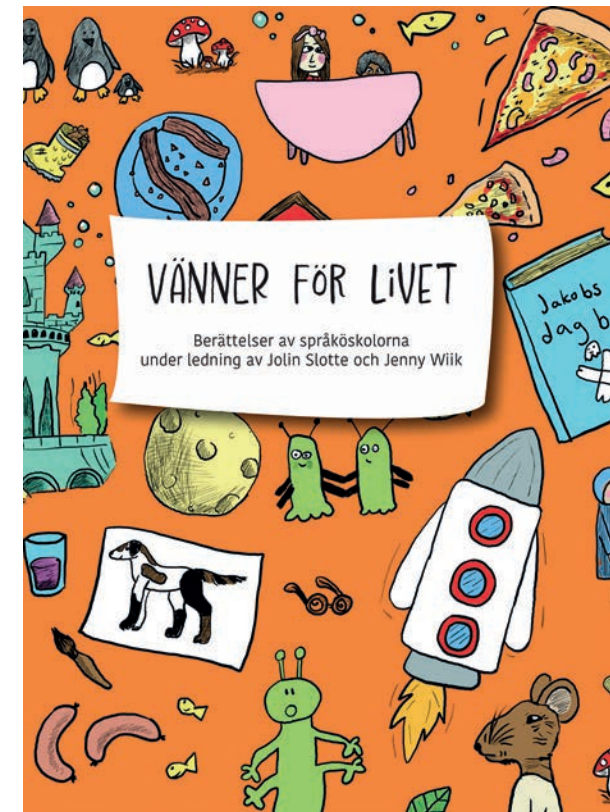
Fördelarna med ett bokprojekt som detta är att barnen får uppleva helt konkret hur en bok kommer till – hur man förvandlar idéer till berättelser och slutligen till en tryckprodukt. Förhoppningen är att de inspireras till mer läsning, och kanske till och med förvandlas från läsare till skribenter och författare. De får också en större insikt i hur text och bild kan samverka i en illustrerad bok, och hur berättelser kan visualiseras.

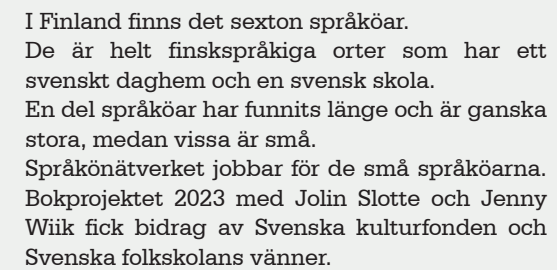
Barnen märker också att det kan ta tid att skapa en bok. Det är något som de vuxna kanske också lätt glömmar. Något som vi kan förbättra till nästa gång är att låta processen ta mer tid, att ha mer träffar med barnen om möjligt, jobba mer med att inkludera alla barn, och att slutskedet att få boken tryckfärdig får mer utrymme.

För både mig och Jolin har skapandeprocessen med våra 140 medskapare mest av allt varit glädjefylld. Min motivation till konstnärligt skapande har tidigare kommit från en stark lust att uttrycka mig, att göra något vackert med händerna och få uttryck för min fantasi och mina känslor och tankar. Att nå ut till någon annan med en bild eller berättelse, har känts speciellt och viktigt. Men detta samarbete, där jag fått vara med och ta del av barns tankar, fantasi och kreativitet, tillför ett helt nytt djup i den gemenskap som konstnärligt skapande kan bidra till. Skapandeglädjen blev liksom 140 gånger större.

Författarporträtt: Jenny Wiik

EN ANVIAN

Text: Hanna Lundström & Malin Klingenberg

Illustration: Lotta Forss

- Kan du vakta Nadia medan jag går in till banken? Det går snabbt, säger mamma.

- Ja ja, säger jag, utan att titta upp från skärmen.

- Zafira. Kom igen, säger mamma och lyfter över Nadia i min famn. Jag är nära att tappa telefonen, men jag ser på mamma att det är bäst att inte visa hur sur jag blir.

- Fia, kom enn, säger Nadia.

Nadia är två år och kan inte prata rent ännu, men hon har exakt samma sura min som mamma när hon grälar på mig. Jag börjar skratta.

- Vad ska vi göra? frågar jag, och lägger telefonen i fickan.

- Pakken, säger hon och pekar.

Parken blir bra. Där finns gungor, och ibland andra barn hon kan leka med.

I parken är det tomt. Nadia springer fram till en elefant hon alltid gungar på när vi är här. Jag sätter mig ner och tar fram mobilen igen. Jag har fått flera nya snappar, och jag svarar på dem alla. Noah har skickat en bild av en halväten chokladkaka och jag ska just ta en bild av parken och Nadia när jag märker att hon inte sitter kvar på elefanten.

Jag ser mig omkring.

- Nadia? ropar jag.

Jag letar under rutschkanan och bakom lekstugan. Ingen Nadia.

På en parkbänk sitter en äldre dam som inte var här nyss. Jag frågar om hon har sett min syster, men hon bara stirrar på mig, som om hon inte förstår vad jag säger. Kanske hon inte är härifrån? Hon har en ovanlig färg på ögonen, en alldeles mörklila nyans som jag aldrig

sett förut. Och hon luktar metalliskt, det sticker i näsan. Jag kikar in i buskarna bakom bänken där damen sitter. En labyrinth av blad och grenar möter mig när jag kryper in. Men Nadia är inte i buskaget heller. Om något har hänt Nadia kommer mamma att bli så arg!

När jag kommer ut är damen borta. Istället sitter Nadia på bänken med benen i kors. Alldeles stilla, som en vuxen. Jag pustar ut.

- Du får inte smita så där, säger jag.

- Jag har inte smitit. Jag har varit här hela tiden, säger hon.

Jag stirrar på henne. Hittills har hon som mest sagt meningar med tre ord, nu pratar hon som om hon var mycket äldre. Hon kan till och med säga R.

- Vad har hänt med dig? frågar jag, men Nadia hoppar ner från bänken och tultar iväg. Hon ser ut som en tvååring när hon går. Men någonting är fel. Våldigt fel.

Oftast är Nadia som vanligt, men för varje dag blir de vuxna stunderna allt fler. De kommer aldrig när mamma och pappa är i närheten. Nadia bläddrar i pappren på pappas skrivbord, hon gräver i medicinskåpet, och en gång ser jag när hon tar en sedel ur mammas plånbok. Men jag kan inte säga något åt våra föräldrar, för då måste jag berätta att Nadia varit försvunnen.

Jag har gått igenom eftermiddagen i parken i mitt huvud flera gånger och försökt förstå vad som verkligen hände. Var fanns Nadia den där lilla livsviktiga stunden?

Jag sitter mer och mer vid datorn, både för att det är roligt att spela och för att jag inte vill tänka på vad som är fel med Nadia. Jag har aldrig spelat så bra som jag gör nu.

Det knackar på dörren, men jag svarar inte. Jag vill vara ifred.

Nadia öppnar ändå.

- Dags att avrunda, säger hon med det mogna tonfallet som jag nästan blivit van vid.

- Nej, säger jag och fixerar blicken vid skärmen.

- Då stänger jag av, säger Nadia, och innan jag hinner stoppa henne drar hon sladden ur väggen.

- Nej! Jag ser rött.

- Sluta! skriker jag.

- Nu lugnar du ner dig, tack, säger Nadia.

Trots att Nadia börjat bete sig som en vuxen är jag fortfarande starkare än hon. Jag lyfter upp henne från golvet och bär ut henne ur mitt rum. Hon försöker bita mig, och när jag vrider mig undan ramlar hon nästan ur min famn. I sista stund lyckas jag fånga henne.

- Aj, säger hon och håller handen över nacken.

- Du nuddade inte ens golvet!

- Ont!

Nu gråter hon. Hon är sig själv igen.

- Får jag se, säger jag.

Vi sätter oss på golvet och jag stryker henne över nacken. Bland lockarna gömmer sig något hårt och skinande violett, lika stort som en skalbagge. Men när jag ska ta en närmare titt rymmer Nadia.

- Sluta bråka, säger mamma från vardagsrummet.

Jag vet inte vad det är Nadia har i håret, men jag måste få bort det. Jag måste få tillbaka min syster.

Nadia ser ut som vanligt när hon sover. Hon suckar i sömnen och kramar sin gosekanin. Kanske har jag bara inbillat mig allting. Jag ställer ner min glasburk på kudden och föser hennes lockar åt sidan.

Det som gömmer sig i hennes hår är större nu och påminner om en lilaskimrande, enorm fästing. Jag har inte inbillat mig någonting alls. Jag står inte ut med att se hur den suger barndomen ur henne, gör henne till en annan.

Jag petar på den. Nadia gnyr till. Det här kommer att göra ont. Jag håller ner hennes huvud och tar ett stadigt tag om fästingen med fingrarna. Sedan vrider och drar jag samtidigt. Fästingen kämpar emot, och Nadia slår upp ögonen. Hennes ögon, som vanligtvis är bruna som mina, lyser lika violetta som fästingen i dunklet.

- Håll fingrarna i styr, väser hon, med vuxenrösten.

Mitt hjärta dundrar i bröstet, men jag gör ett sista ryck ändå.

Nadia skriker när fästingen släpper ta-

get. Den har åtta sylvassa, sprattlande ben som glänser av Nadias blod. Luften fylls av en metallisk lukt. Jag släpper ner krypet i glasburken och skruvar åt locket så hårt jag kan.

Jag lyfter upp Nadia i famnen och kramar henne.

- Bott den, snyftar hon med sin egen röst.

Hon vill att jag ska ta bort den. Och det ska jag. Imorgon ska jag cykla långt härifrån. Jag ska leta tills jag hittar en plats dit ingen någonsin går, och gräva ner burken så djupt jag kan.

Mamma kommer in.

- Vad gör du här? Varför gråter Nadia? frågar hon.

- Det var bara en mardröm, säger jag.

ÅRETS BÖCKER

SNÄLLA STELLA, SLUTA SKÄLLA!

Text: Ted Forsström
Illustration: Åsa Lucander
Förlaget M

Har du hund, Åsa Lucander?

Jo, jag har hund! Archie heter han, en fantastisk, rund och go English Bulldogg på cirka 5 år. Han kom till oss för 2 år sen, då han behövde ett hem.

Hur kommer du på alla små detaljer i bilderna?

Haha, jag vet inte riktigt... Jag tror bara att jag älskar att hitta på allt möjligt som finns bakom orden, det som inte finns i texten och det som berikar historien.

En pappa försöker natta sitt barn, men blir hela tiden avbruten av hunden Stella som hysteriskt börjar skälla. Det är alltid något oväntat som händer, och läsaren får ta del av Stellas livliga fantasier: Det kan vara en dörr som öppnas eller en mugg som skramlar till, men Stella är fullkomligt övertygad om att det är mormor som kommer för att ge henne kalkon, eller att ekorror byggt bo i brödrosten...

Vad ska man göra för att hunden inte skall störa när man nattar barn, Ted Forsström?

Det är väldigt enkelt! Det är bara att eliminera alla störande moment såsom t.ex. insekter, andra husdjur, hundleksaker och/eller grannar som kan tänkas föra oväsen.

VOFF!
VOFF!
GRR-VOFF!
"Snälla Stella, sluta skälla!"
säger pappan strängt.
Alla går upp från sängen och tittar.
Inga främmande hundar. Inga ballonger.
Inte ens ett litet bär eller ett skäggstrå.
Men genom fönstret ser Stella grannens bil
brumma bort.
"Hördu Forden, bort från gården!" säger
pappan och föser alla tillbaka till sängen.

Utkommer på finska hos Etana Editions

Skäller Stella mest när hon är rädd eller när hon tror hon ska få mat?

Hon skäller precis lika mycket i bägge situationer, men skallet är lite pipigare när hon vill ha mat.

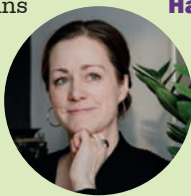

KNYCKARNA

Text: Malin Klingenberg
Illustration: Ida Wikström
Schildts & Söderströms

Om man likt Helga har gatans största äppelträd kan det mycket väl hända att det krävs både list och ett brorsbarnbarn med goda spionidéer för att ta fast äppeltjuvarna som härjar om kvällarna. En välutrustad sparnarkoja och en stärkande matsäck är också på sin plats. För att inte tala om en syster som är polis. Med dessa ingredienser kan en småråkig småstadstillvaro förvandlas till något ur en spionhistoria med superhjärteinslag snabbare än man hinner säga KABOOM!

Jag cyklade så jag blev svettig på ryggen. Helga stod ute på verandan och tuggade på en lakritspipa. – Bra att du kom så snabbt, sa hon. Jag har ett problem. – Vad då för problem? frågade jag. – Äppelknyckare, sa hon bistert och pekade på äppelträdet.

Har du själv knyckt äppel som barn, Malin Klingenberg?

Eftersom vi hade massor av äppelträd hemma var det aldrig aktuellt att bli tjuv. Dessutom var jag ett ganska samvetsgrant barn, inbillar jag mig.

Hur får du dina ideer?

Oftast genom att lyssna på vad folk pratar om och berättar. Idéer finns överallt, det svåra är att forma om dem till bra berättelser.

Är det lättare när man sitter stilla och försöker tänka ut något eller när man rör på sig?

Jag tror båda behövs. Ibland är det bra att komma ut och röra på sig, för då rör idéerna också på sig och kan överraska en. Men för att få dem nedskrivna måste jag sätta mig vid datorn, och medan jag skriver brukar jag också få nya idéer.

Vad är det bästa och vad är det svåraste med att illustrera böcker, Ida Wikström?

Det bästa är att få skapa en alldeles egen värld. Ibland är jag en eskapist och då är det praktiskt att kunna smita in i något man själv målat upp. Det svåraste är att undvika förstärkning av stereotyper. När jag funderar på karaktärers utseende och egenskaper är det stereotyper som först dyker upp i huvudet, tex att en brandman ska vara en man. Jag försöker undvika sådana allmänna uppfattningar eftersom de ibland är missuppfattningar och jag tycker att det är roligare med överraskande personligheter än med förutsägbara träkmånsar.

Hur samarbetar du och Malin när ni gör en bok?

På bästa sätt! Jag fick läsa Malins manus i ett tidigt skede och tillsammans med vår redaktör funderade vi på text och bild. Jag gjorde skisser och ändrade dem efter gemensamma diskussioner, och Malin ändrade sin text så att den skulle passa mina skisser.

LJUSLIGHETER

Text: Hanna Lundström
Illustration: Maija Hurme
Schildts & Söderströms

*Våren öppnar körsbärsknoppar varsamt, en i sänder
Små paket med härligheter,
det är nu det händer
Varje knopp blir fluff och luft
till alla som behöver
ljuvligt myller av maräng
och ljus som svämmar över*

Är det annorlunda att illustrera böcker med dikter, Maija Hurme?

Bilderböcker bär en berättelse från början till slut, medan poesiböcker har annat som binder ihop boken till ett verk: ett tema eller en stämning till exempel. Poesin ger stora frihet till illustratören att tolka den. Precis som i bilderböcker funkar det bäst om illustrationen inte "bara" omvandlar orden till text, utan lägger till något eget, en berättelse att spinna vidare på.

Tänker man varje dikt som en egen enhet?

Ibland står dikten helt för sig själv men ibland kan den höra ihop med någon annan dikt i verket. I Ljusligheter finns det av båda sorterna.

Vad var roligast med den här boken?

Både jag och Hanna fick ösa på med ljuvligt och kusligt i den här boken. Mera glitter och körsbärsblommor, mys men också rys, kan vi kanske inte få att rymmas inom ett par pärmar.

En tussilago, ett lasersvård och Baskervilles rysliga hund. Från ljus till kusligheter och tillbaka igen blir det när Hanna Lundström och Maija Hurme äntligen ger oss en ny diktsamling för poesiälskare i alla åldrar. I **Ljusligheter** böljar dikterna mellan regnbågsglimmer och gråtunga moln, mellan gnistrande vampyränder och skira körsbärsblommor. Visst segrar ljuset också i vår?

Någon kanske tror att dikter bara är för vuxna, vad vill du säga åt dem?

Att barn i själva verket har poesin inbyggd i sitt sätt att vara. Barn är skickliga på att se på omgivningen med total uppmärksamhet och öppet sinne, och hittar ofta finurligheter och detaljer både i världen och i dikter. Sen tycker jag att barn ska ha rätt att möta alla slags texter, det behöver alla för att hitta sig själva som (blivande) läsare.

Dina dikter smakar som godis i munnen, tyckte du själv om ordlekar och dikter som barn?

Jag blev bjuden på massa ordlekar som barn, och älskade dem! Vissa kan fortfarande få mig att le. Dikter, rim och ramsor vimlade det också av i min barndom, på olika språk och olika dialekter, och det har alldeles säkert påverkat mig massor.

Kommande delar i serien:
Rafsa Rotlös
Rafsa Stentramp

"Vi ska där igenom." Ziczac pekar med
svanstippen. "Börja röja, murmel."
"Vad sysslar du med?" fråsar Rafsa. "Röj själv."
"Jag?" Ziczac ser förbryllad ut. "Men du är
ett murmeldjur."

RAFSA VILDPÄLS

Lena Frölander-Ulf
Förlaget M

Rafsa är en upprorisk murmeldjursflicka som inte vill anpassa sig till roller och regler. Hon är modig och tanklös, själv-isk och högljudd, och mycket lojal. Hennes bästa vän är den eftertänksamma murmelpojken Kotten.

På stenåkern inne i skogen lever Rafsa och hennes flock i ett myllrande och slarvigt matriarkat. Murmlarna lever för dagen, för livet är hårt och farorna många. På samma stenåker bor också huggormarna, hierarkiska och våldsamma. När Rafsa och Kotten lär känna huggormen Ziczac avslöjas både skillnaderna i de två samhällena och ormar- nas ondskefulla plan.

Vad var det hos just murmeldjur som fångade dej, Lena Frölander-Ulf?

Jag har alltid gillat murmeldjur, främst för att ordet "murmelmel" känns så underbart. Och så visslar de! Man kan inte annat än älska ett luddigt litet vissslande djur med vaksam blick och vickande nos. Tyvärr har vi inga murmeldjur här hos oss, utom såklart Rafsas lilla koloni. Och några till (som du får träffa i följande bok).

Hur skulle du beskriva Rafsa?

Rafsa är den där ungen som alltid frågar "varför?" De flesta barn gör ju det, men somliga slutar inte fastän de blir äldre. Varför ska det vara så orättvist? Varför får dom där, men inte vi? Varför kan inte alla bara vara snälla? Tyvärr har Rafsa ett ganska eldigt humör, så det är inte alltid helt lätt för henne att få de andra att förstå hur hon tänker.

Författarporträtt: John Grönvall

ATT VARA YOKO

Text: Annika Sandelin
Illustration: Linda Bondestam
Förlaget M

I nattböckerna skriver Yoko om allt som är så hemligt att hon inte ens kan berätta det för sin bästis Anna. Hon skriver om när hennes kortväxta kompis Daniel ger henne en puss och hon blir tyst och röd men ändå glad, och om hur hemskt det är att dansa med Ricke som kallar henne kylskåp för att hon har så kalla händer. Det är bara nattboken som får veta hur förtvivlad Yoko är när Anna, som är adopterad, ska få ett syskon och blir så svartsjuk att hon rymmer hemifrån för att flytta tillbaka till Kina.

Yoko har två syskon, Salvador som en gång knycker nattboken och lillasystern Frida som kastar sig på golvet i matafären om hon inte får godis. Pappan, som är psykolog uppfostrar barnen genom att ge dem kex om de slutar bråka. Mamman är bildkonstlärare i Yokos skola. När hon vikarierar i hälsokunskap och skickar runt tamponger i klassen håller Yoko på att dö av skam. I familjen ingår också Piphunden, en astmatisk gammal hund som gör världen lite ljusare till och med när allt känns nattsvart.

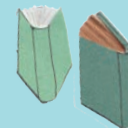
Hur skulle du beskriva Yoko för någon som inte läst om henne tidigare, Annika Sandelin?

Yoko är en känslig och fantasifull flicka som i sin nattbok skriver om allt roligt och hemskt som händer och om alla sina hemligheter och grubblerier. Både vännerna och familjen är mycket viktiga för Yoko. När hon hamnar i gräl med bästisen Anna känns det nästan som om hela världen går sönder. Yoko är ganska blyg och det är inte alldeles lätt att vara kär i kompisen Daniel. Men när hon spelar teater vågar hon nästan vad som helst.

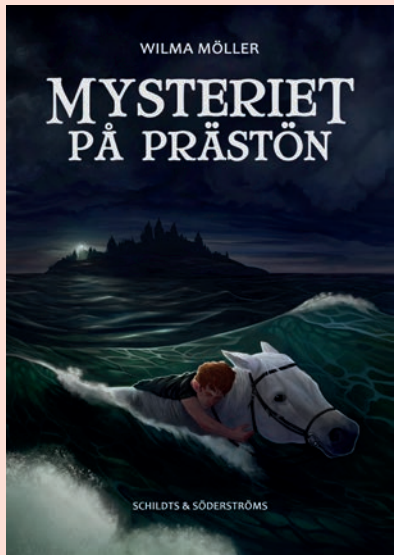
Blir läsningen annorlunda tror du när de tre första böckerna är samlade i en?

Kanske man kommer ännu närmare Yoko när man följer med henne en så lång tid utan paus. Tillbakablickarna på sånt som hänt i tidigare böcker blir tydligare och det är lätt att kolla upp sånt som man glömt. Det är också roligt att se alla Linda Bondestams illustrationer i samlingsvolymen och märka hur de förändras i takt med att Yoko blir äldre.

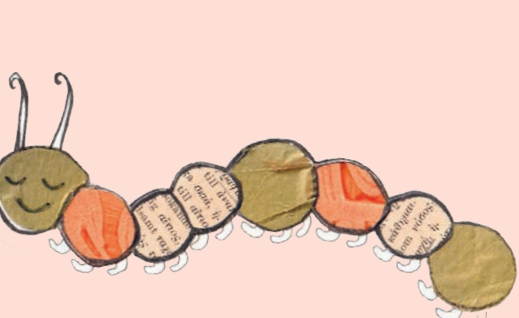

Författarporträtt: Niklas Sandström

Jag ser ett hagelgevär med avsågad pipa och otaliga förpackningar med ammunition. En förlamande iskyla sprider sig i min kropp, för vapnen är inte relikter från Hildas tid. De är moderna och gjorda av kallt hårt stål som glänser på ett illavarslande sätt.

MYSTERIET PÅ PRÄSTÖN

Wilma Möller
Schildts & Söderströms

När Arvid och Zacke anländer till Prästön för en ridlägervecka i skärgården ser de fram emot soliga dagar på hästryggen och sena kvällar runt lägerelden, där förhoppningsvis en och annan spökhistoria ska sätta fart på hästtjejernas fantasi. Men när pojkarna blir inhysta i prästgårdens tornrum och en gammal sägen från början av 1900-talet om prästdottern Hilda börjar cirkulera

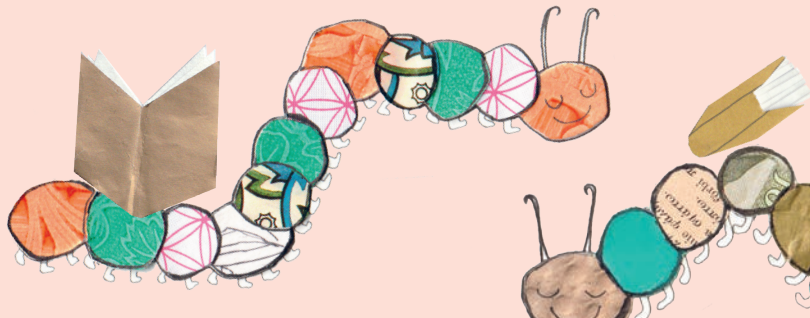
Vad är prästön för ett ställe, Wilma Möller?

Prästön är en fiktiv ö som skulle kunna ligga var som helst i den finländska skärgården. En lagom stor ö som man rider runt på några timmar. Den är idyllisk tills man blir isolerad på ön i en storm, då är det inte så mysigt längre.

bland lägerdeltagarna är det längs pojkarnas ryggar det går kalla kårar. Vem var denna Hilda? Är tornrummet verkligen hemsökt? Och varför betar sig lägerledaren Sirja och hushållerskan Irma så märkligt? När svaren på frågorna klarnar för Arvid och Zacke är de redan mitt uppe i ett äventyr som är långt mer skrämmande och verkligt än de någonsin kunnat föreställa sig.

Har du själv varit med om spännande/skrämmande saker på ridläger?

Tråkigt svar men jag har aldrig varit på ridläger. Dock så är ju händelserna på Prästön inspirerade av verkliga händelser i Finlands historia, bland annat vapensmugglingen som pågick under ryska tiden.

HITTA HEM

Text: Melinda Jacobs,
Marie Oskarsson
Illustration: Cara Knuutinen
Förlag: Bonnier Carlsen

Vem är Bella?

Ja, hon är ju en alldeles vanlig åttaårig flicka som skulle kunna bo var som helst i Sverige. Hennes liv är inte så lätt eftersom hon har en mamma som inte är så fungerande som mamma, så Bella får ta mycket ansvar från det att hon är liten. Det är så det ser ut och det är hennes normalitet. Så när hon måste flytta till en ny familj så är det ju inte någonting som hon vill själv egentligen. Det är ju andra vuxna runt henne som har sett att det här måste hända för att hon ska få ett bra liv. Men det är en svår resa för henne att landa i. Det var den resan som Melinda ville berätta om.

Är det svårt att få illustrationer att rymma stora känslor, Cara Knuutinen?

Jo och nej. Det beror på hurdan stil man söker i illustrationerna. Ifall man får ha en friare stil och mycket utrymme för bilden, så är det enklare att ge uttryck till den känsla man vill få fram. Man kan använda färger, komposition etc. Men ifall man endast har ett litet utrymme på sidan så kan det vara svårare, samt ifall bilderna ska rita i till exempel en mer traditionell, realistisk stil. Men även då får man ju fram mycket känslor i kroppsspråk och miner. Jag tycker mycket om att skildra känslor och att prova på hur jag bäst lyckas få fram dem.

Vad var det mest utmanande med den här boken?

Det mest utmanande var nog att skapa de två olika hemmen. Jag fick lite önskemål av författarna hur de ville ha det, så jag försökte få in den känslan. Att rita en full mamma var också utmanande. Hon fick ju inte se ut som en uteliggare, men ändå se full ut, i både min och kroppsspråk. Hon skulle ha två sidor i sig, den fina glada spralliga mamman, men också den fulla vars känslor ändrades och som glömde att sköta om sig och sitt barn. Samtidigt skulle man skildra henne, såsom Bella såg henne. Det finns många barn som är i samma situation som Bella. Därför var det viktigt att även i bild skildra mamman, som vilken mamma som helst utseendemässigt, men med avvikande miner och kroppsspråk. Texten väckte mycket tankar och känslor, vilket gjorde illustrationsprocessen intressant och utmanande just på grund av temat och med tanke på de barn som är i samma situation. Jag försökte ha dem i tankarna då jag ritade Bella och hennes känslor.

Text: Malin Klingenberg
Illustration: Margareta Sandin
Schildts & Söderströms

Malin Klingenbergs och Margareta Sandins varma och vardagsnära Börja läsa-serie utökas med tre nya berättelser! **Ylva syr**, **Trötta Lyra** och **Zakir och våren** är skapade för barn som precis upptäckt läsandets fantastiska värld. Böckerna är skrivna på tre olika nivåer så att alla nya läsare ska hitta en läsutmaning som passar just dem.

YLVA SYR

YLVA OCH MAMMA PYSSLAR.
– VAD SKA DU SY, YLVA?
– JAG SKA SY ETT BI.
– ETT BI!
MAMMA GRIMASERAR.
HON ÄR RÄDD FÖR BIN.

TRÖTTA LYRA

Lyra är trött varje morgon.
Men varje morgon måste hon stiga upp.
Till kvällen blir hon pigg.
Och då måste hon sova igen.
Det är så dumt.

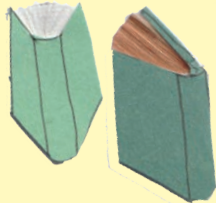
ZAKIR OCH VÅREN

Kär? Är Zakir kär?
Han har aldrig varit kär förr.
Han känner efter.
– Hur vet man att man är kär? frågar han.
Pappa ser på mamma. Hans ögon glittrar.
– Man blir varm i hjärtat när man tittar på den man är kär i, säger han.
Pappa är kär i mamma.
Men vem är Zakir kär i?

Hej, Malin Klingenberg! Hur kom du på huvudpersonen Zakir och hans namn?

Zakir har redan tidigare funnits med i böckerna om barnen från Södervik, så det är ganska många år sedan han uppstod, men jag minns att min dåvarande redaktör Ida-Lina och jag tillsammans funderade på hur Zakirs familj kunde se ut, varifrån hans föräldrar kom, vad de jobbar med och vad barnen i familjen skulle kunna heta. (Vi valde namn som börjar på ovanliga bokstäver, Zakirs småsyster heter Xenia och Yasmin.)

Har du alltid ritat och målat, Margareta Sandin?

Ja, så länge jag kan minnas och före det också, påstås det. Jag upptäckte förmodligen att pennan/handen lydde mig tillräckligt bra för att vilja fortsätta rita. För jag har nog alltid ritat mer än målat. Än idag kan jag skissa och planera bilder utan att alls tänka på färgsättningen innan jag kommer så långt att jag ska börja måla (jag gör allt för hand). Men det har funnits perioder när jag knappt dragit ett streck, då har jag varit kreativ på andra sätt istället.

Planerar du dina berättelser innan du börjar skriva eller föds historierna medan du jobbar?

Eftersom berättelserna om barnen i Södervik har funnits sedan 2015 har jag redan en massa information gratis. Jag vet till exempel hur barnens familjer ser ut, vad barnen är intresserade av och hur de är som personer. När jag har valt vem jag ska skriva om funderar jag lite svepande vad berättelsen kunde handla om, men det mesta händer medan jag skriver, faktiskt. Ofta överraskas jag av de idéer som uppstår medan jag jobbar, och använder mig gärna av dem.

Vad tycker du var roligast med de här böckerna?

Det var väl att, igen en gång, få dyka in i Malins små textpärlor av vardagsrealism och väcka figurer och händelser till liv. Hon har rätt få konkreta beskrivningar vilket gör att jag får tänka själv rätt mycket, fylla ut berättelserna med egna idéer. Roligaste skedet var kanske att renrita de första enkla skisserna, bearbeta alla detaljer noggrannare och få fram mimik och känslor och hur figurerna interagerar.

JAG TAPPADE MIN TAND

Text: Nils Andersson

Illustration: Sanna Mander

Schildts & Söderströms

En tand sitter löst, jättelöst. Den hänger bara på en tunn tråd i gapet. Det är så frestande att vicka! Och så PLOPP lossnar faktiskt tanden. Äntligen! Tanden är ute – men vart tog den vägen? Kvar är bara en glugg.

Jag tappade min tand är en bilderbok på rim som fyller ett hål i barnboksutgivningen. Boken bjuder på stor igenkänning för alla som haft en lös mjölkttand.

Hur kom du på idén att skriva om tänder och vänner, Nils Andersson?

Idén att skriva om tappning av tänder har funnits i mitt bakhuvud länge. Att den kom att handla om jakten efter en vän har nog att göra med att den skrevs 2020, när man hade levt isolerad pga pandemin och saknade sina kompisar. Jag skrev väldigt många manus 2020, men flera av dem kände jag att det skulle vara svårt att få ett förlag att vilja ge ut. Jag hade skrivit manus med titlar som "Den dagen vi blev fulla" och "Farfar ska få röka". En dag träffade jag på ett barn som just tappat en tand, och då påminndes jag om idén med lösa tänder.

Du skriver på rim i den här boken, händer det att du fastnar när du skriver och måste fundera länge för att komma vidare?

Jag har aldrig varit med om att något jag velat berätta varit omöjligt att formulera i rim, men ibland tar det så klart ett tag att

hitta de rätta orden. Om jag fastnar ordentligt så är det i regel inte på grund av rimmen, utan av andra skäl, som till exempel storyn.

Författarporträtt: Magnus Liam Karlsson, Henri Vogt

*Jag vickar och vickar och ingenting händer
och så kan det va när man vickar på tänder
Man vickar och vickar i massor av dar
Man vickar och vickar, men tanden är kvar.*

Berättelsen om den försvunna mjölkttanden är skriven av Nils Andersson, som 2021 prisades med Lennart Hellsing-stipendiet. Illustrationerna är gjorda av Sanna Mander, Finlandia Junior-belönad för sin bilderbok Nyckelknipan.

Jag tappade min tand är Nils Anderssons och Sanna Manders första samarbete.

Minns du när du tappade din första tand, Sanna Mander?

Ett tandminne är när jag som liten lekte påskkärring och råkade flyga in i en vägg på min kvast.

Jag slog i framtanden som förvandlades helt grå. Den såg så cool ut, som en riktig häxtand! Just den tanden var det sen deppigt att tappa.

Vad var svårast med att illustrera den här boken?

En barnatand är ju hemsk liten, så genast tänkte jag att bilden måste zooma in så tanden syns. Sen ville jag zooma ut för att visa alla roliga ställen i storyn. Varvat med när- och miljöbilder går det hela tiden hurtigt framåt och jag har öst på med färg och form! Jag hoppas jag lyckats tolka Nils dikters ton och schvung.

KOM HIT

Julia Wickholm

Förlaget M

*Där är huset, där är tornet, där är fönstret
bakom vilket hon finns. Hon finns där, och
snart kommer hon att glänta på gardinen och
se mig stå här. Snart kommer hon att titta på
mig, och jag kommer inte kunna stå emot.*

Under några intensiva midsommarveckor vid havet faller Liv handlöst för den tio år äldre Shirin. Shirin hyr en ateljé i Olivers familjs sekelskiftesvilla, där Liv är med sin bästis och Olivers flickvän Maja. Dessutom är Livs ex-pojkvän Teddy där, eftersom Teddy, Oliver och Maja alltid har varit ett gäng. Teddy har dumpat Liv precis innan studenten men vill plötsligt vara nära henne igen. Relationerna trasslas ihop och Liv hemlighåller sina känslor för Shirin, hon säger ingenting ens åt Maja, fast de tidigare delat allt. Och till slut blir det alldeles ohållbart.

Kom hit är en finstämd roman om den första starka attraktionen, och kärlekens och vänskapens toppar och dalar. Solen värmer stor och orange, saltvatten är som sprej mot huden.

HÄSTAR OCH GASTAR

Peppe Öhman
Schildts & Söderströms

Maja har vid sidan av sitt hästintresse börjat sluka kusliga böcker om spöken, gaster och vampyrer. Och nu är hon plötsligt livrädd för mörker och att sova på främmande platser. Samtidigt ser kompisarna Parisa och Robin ivrigt fram emot allt roligt de ska uppleva tillsammans med Maja på höstlovets ridläger. Det de inte vet är att Maja har bestämt sig för att inte åka. Men så får Maja veta att hennes älskade sköthäst Frank ska säljas efter lägret. Maja inser att hon till varje pris måste stoppa det fruktansvärda från att hända. Och att det enda alternativet hon har för att lyckas med sin plan är att åka på läger.

Hästar och gaster är den tredje delen i Peppe Öhmans serie om Maja och Frank.

Hej Peppe Öhman! Vem är Maja?

Maja går i sexan och har äntligen kommit över sin rädsla för hästar. Nu älskar hon sköthästen Frank mest av allt i hela världen. Däremot drömmer hon ofta mardrömmar, hon kan nämligen inte hålla sig från att låna skräckböcker på biblioteket och fastän de gör henne mörkrädd slukar hon ändå dem. Problem uppstår när hon ska åka på ridläger och sova borta.

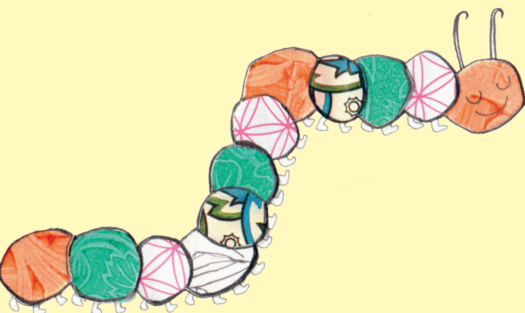
I den här boken läser hon kusliga böcker, gillar du själv att läsa sånt du blir lite rädd av?

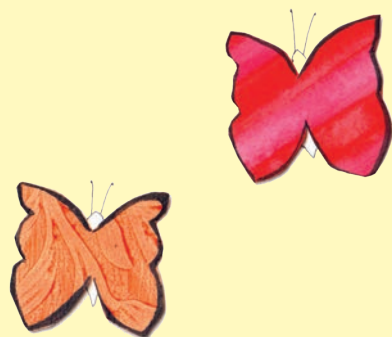
Som barn och tonåring läste jag läskiga böcker som absolut var riktade till en lite äldre målgrupp. Jag var livrädd för mörker och lite av det sitter kvar i mig än idag. Läser dock bara oläskiga böcker nuförtiden.

Har du själv något läskigt minne från ett ridläger?

Det läskigaste minnet handlar inte om spöket utan om en arg gås som på ett ridläger brukade jaga mig när jag skulle ta mig från stugan till stallet. Minns ännu hur skrämmande gåsens vassa tänder var.

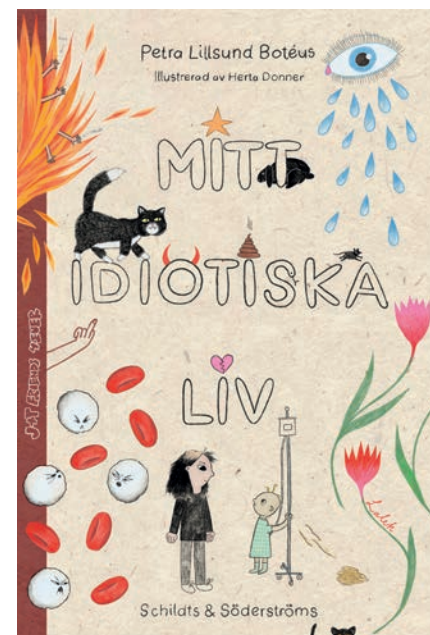

Maja såg sig omkring. Hon måste hitta ett vapen! Hur försvarade man sig ens mot en spöktavla? Med vampyrer fanns det tydliga regler; vitlök, träpålar och solljus klarade de inte av. Silverkulor tog livet av varulvar. Men uråldriga män i tavlor? Till slut sträckte hon sig efter tvålkoppen. Den fick duga.

MITT IDIOTISKA LIV

Text: Petra Lillsund Botéus
Illustration: Herta Donner
Schildts & Söderströms

Petra Lillsund Botéus! Vem är Julia och vem är Jossan?

Julia är elva år och ska börja femte klass när hon börjar skriva i dagboken. Hennes sommarlov blev inte alls som hon hade tänkt sig eftersom hennes fyraåriga lillasyster Jossan blev allvarligt sjuk innan sommarlovet. Istället för att åka på semester har Julia tillbringat stora delar av sommarlovet med sin mormor eftersom hennes föräldrar har varit upptagna av att ta hand om Jossan. Julia vill att allt ska bli som vanligt igen. Och framförallt vill hon att Jossan ska bli frisk. Dessutom gäller det att inte bli stämplad som en tönt i skolan. Men det är lättare sagt än gjort.

Skrev du själv dagbok när du var yngre?

Ja. Jag skrev dagbok när jag var i Julias ålder. Jag var dock inte lika skicklig som Julia. Och framförallt ritade jag inte lika fina bilder.

Minns du hur det var att gå i femman?

Ja. Jag började i en ny skola i femte klass. Jag minns att jag saknade mina klasskompisar och min lärare som jag hade i fyran. Samtidigt har jag också bra minnen från femman. Jag minns att vi fortfarande lekte mycket på rasterna. Det här var innan sociala mediernas tid. Hur man såg ut och vad man hade på sig spelade tack och lov inte så stor roll i min skola på 90-talet.

Författarporträtt: Angelica Rydelius, Helen Korpak

Mamma gav mig den här dagboken för flera veckor sedan. Hon sa att det kunde vara bra för mig att skriva ner mina tankar om allt 'jag går igenom för tillfället'. Med det menade hon vad Jossan går igenom. Men det har väl inget med mig att göra?

Ingenting tycks gå som det ska i Julias liv. Hennes föräldrar bryr sig inte om henne, hon är på dåligt humör för det mesta och till råga på allt klär hon sig i svart första dagen i femman, när alla som räknas uppenbarligen fattat att det är pastell som gäller nu. Alla utom Tea då, Julias bästa vän. Hon fattar tyvärr inte heller hur man ska se ut och bete sig. Men när allt går åt skogen verkar inte ens Tea vilja vara kompis med Julia längre. Det värsta är ändå att lillasyster Jossan är sjuk. Allvarligt sjuk. Men det går det knappt att skriva om.

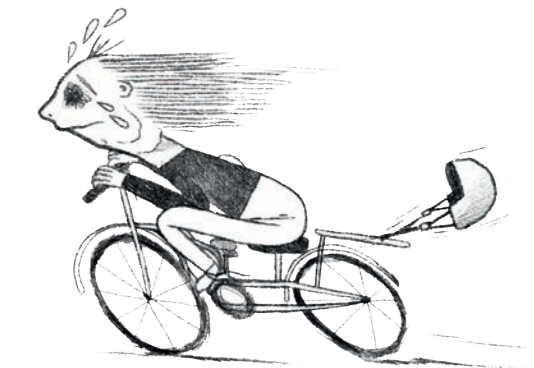

Vad var mest lustfyllt och vad var mest utmanande med att illustrera den här boken, Herta Donner?

Det utmanande, och samtidigt lustfyllda, med att illustrera Mitt idiotiska liv var att leva sig in i huvudpersonen Julias dagbokstexter och försöka skapa illustrationer som på samma sätt som texten balanserar härlig humor med stort allvar. Mitt idiotiska liv är också det första jag illustrerat för en yngre publik. För att lyckas behövde jag glömma mycket sådant som varit till fördel när jag illustrerat för vuxna och istället utforska vad som funkar under processens gång.

Vilka böcker gillade du som barn?

Som barn brukade jag fantisera om min egen begravning och gillade gripande berättelser om död och ensamhet. Två böcker som jag aldrig glömmar är Adjö, Herr Muffin av Ulf Nilsson & Anna-Clara Tidholm och Andrejs längtan av Barbro Lindgren & Eva Eriksson. Båda är känsligt illustrerade och vackra men sorgliga berättelser. Jag var nog mycket tåligare som barn, för nu som vuxen klarar jag knappt av att tänka på dem utan att börja gråta.

Herta Donner lyfter med sina illustrationer fram både humorn och svärtan i **Mitt idiotiska liv**, en dagbok fylld av familjerelationer, vänskap och ensamhet, och en 11-årigs tankar om vad som sist och slutligen är viktigt på riktigt.

SAGAN OM BOKSTAVEN SOM GICK SIN VÄG

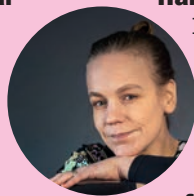
Ida Wikström
Förlag: Bookmark

Varifrån fick du idén till den här boken, Ida Wikström?
När jag studerade grafisk formgivning grävde jag ner mig i bokstäver och typografi och hakade ofta upp mig på följande typografiska regel: Bokstäverna i en text som ska vara så läsbar som möjligt behöver vara så osynliga som möjligt. Om bokstäverna är för annorlunda fastnar ögonen på textens utseende, och det försämrar läsarens koncentration på innehållet. Jag tyckte mig uppfatta en berättelse här någonstans. Bokstäverna måste för det mesta förmedla andras berättelser och får nästan aldrig sticka ut. Jag funderade på vad bokstäverna skulle skriva om de någon gång fick möjligheten, och tänkte att det nog finns minst en bokstav som inte har särskilt jättestor lust att stå i rad bara för att någon gammal dammig författare vill berätta sitt eget hittepå.

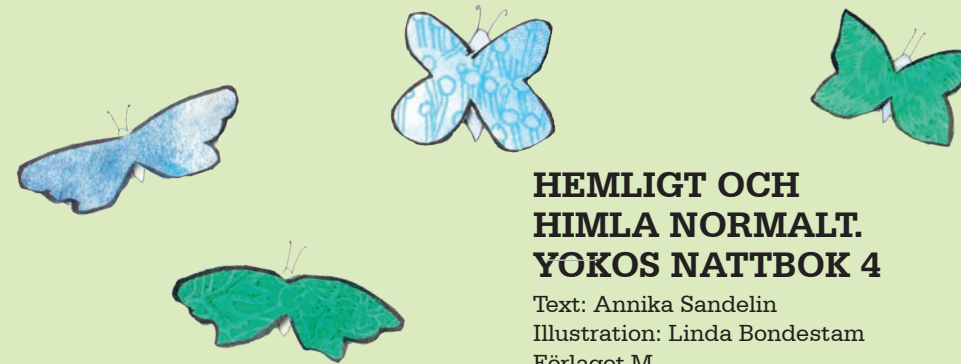
Har du någon favoritbokstav?

Lilla g, i den version när det ser ut som ett par små glasögon.

Ser arbetsprocessen annorlunda ut när du både skriver och illustrerar, vad kommer först text eller bild?

Den ser lite annorlunda ut, men också lite lika. Gränsen mellan text och bild är ganska suddig för mig och jag behöver båda elementen för att få något gjort. Jag tänker ofta med ord, och därför har jag ibland svårt att rita en bild utan att först formulera den som en mening, också när texten jag ska illustrera inte är min egen. Oftast kommer texten först, men ibland är det bilden, och ibland kommer de på samma gång. Det är nog på grund av den här suddiga gränsen som min egen bok blev en berättelse där texten är bilderna och bilderna är texten.

HEMLIGT OCH HIMLA NORMALT. YOKOS NATTBOK 4

Text: Annika Sandelin
Illustration: Linda Bondestam
Förlaget M

Tolvåriga Yoko fortsätter att skriva nattbok om allt som är härligt, sorgligt och så hemligt att hon inte kan berätta det för någon annan. När Yoko bryter ett löfte hamnar hon och Anna i ett värre gräl än någonsin. Till råga på allt har Daniel blivit kär i en annan. Tur att Yoko har Tindra som alltid är full av roliga idéer och galna upptåg. Men Tindra kan omöjligt ersätta Anna och det är bara med Anna som Yoko känner att hon kan vara helt och hållet sig själv. Fast vem är hon egentligen? Yoko beskylls för att vara jåkla normal, men själv känner hon sig underlig och udda. Och det är inte bara den egna kroppen som börjar förändras, plötsligt gör ett virus hela världen annorlunda.

På vilket sätt har Yoko förändrats sedan den första nattboken, Annika Sandelin?

När Yoko började skriva nattbok var hon tio år och i Hemligt och himla normalt fyller hon tretton. I grunden är hon förstås den samma men hon har börjat grubbla mera över vem hon är i förhållande till andra. Hon oroar sig över att bli den sista som kommer i puberteten och vill smälta in bland sina klasskamrater samtidigt som hon vill vara sig själv och annorlunda. Hon har också blivit mera medveten om världens orättvisor och problem och det är inte längre lika lätt att ta emot kramar och tröst av mamma.

Har du själv haft den där känslan att både vara normal och udda på samma gång?

Jo, jag har egentligen den känslan nästan hela tiden. Men så är det väl för oss alla. På många sätt är vi mycket lika varandra och på så vis "normala" och på ett annat sätt är vi alla unika, alltså udda. Men en del har förstås lättare att smälta in än andra och upplevs kanske därför som mera normala. När Yokos vänner påstår att hon är himla normal tänker de väl mest på hennes utseende. Men själv känner sig Yoko mycket udda.

Jag önskar att jag kunde hitta rätt ord, så att Anna skulle förstå att hon är den viktigaste vänner i hela världen för mig och att jag inte menade ett ord av vad jag sa. Jag önskar att jag inte bara var tolv år utan äldre och klokare. Att jag visste hur man reder upp allt och hur man överlever när ens bästis inte längre vill vara ens bästis.

Med **Yokos nattböcker** har Annika Sandelin hittat många läsare som redan i tre volymer har fått följa med den känsliga flickan Yoko som beskriver sin vardag och sina tankar. Den dråpliga humorn, igenkännbarheten och smärtan i berättelserna gör dem till en finlandssvensk motsvarighet till den klassiska uppväxttrilogin **Jättehemligt, Världshemligt** och **Bladen brinner** av Barbro Lindgren.

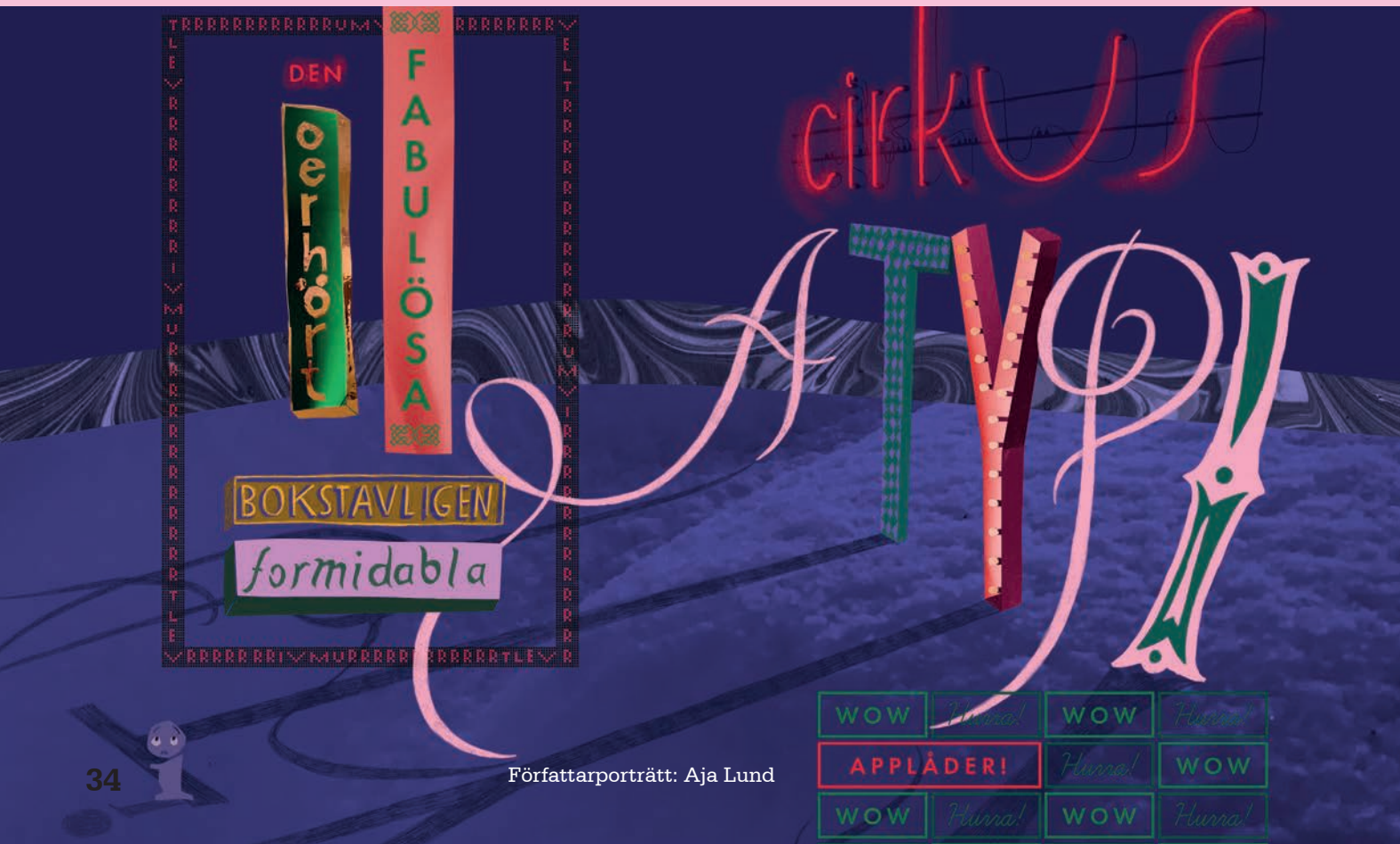
Utkommer på finska hos Teos.

Hur påverkar viruset som drabbar världen Yoko?

Nästan allt i Yokos värld förändras med pandemin, i synnerhet när det blir distansundervisning. Yoko oroar sig ganska mycket, framför allt för sin älskade farfar. Det känns jobbigt att inte alls få träffa honom och inte heller sina vänner som normalt. Yokos bästis Anna som är adopterad från Kina har det speciellt svårt. Yoko lever sig in i hennes situation och försöker trösta henne så gott det går.

Författarporträtt: Niklas Sandström

FREJA OCH HUGGORMEN
Text: Fredrik Sonck
Illustration: Jenny Lucander
Förlaget M

Vad tycker du om ormar, Jenny Lucander?

Jag är ganska förtjust i ormar. Men kanske främst snokar. Det bor en snok på vår strand på landet och den blir jag alltid lika glad av att möta. Huggormar har jag respekt för.

Vad gör du om du stöter på en orm?

Om huggorm: Jag backar och försöker eventuellt flytta den ifall den ligger på ett område där människor rör sig (lite som pappan i boken). I annat fall lämnar jag den i fred.

Hur jobbade du och Fredrik med boken?

Vi jobbade på samma sätt som med den föregående Freja-boken. Fredrik skrev först ett manus och när det var färdigt fick jag läsa det och börja planera bilder. Emellanåt visade jag skisser och bilder. Vi möttes (han, jag och vår redaktör Sara) några gånger under processen. Vi diskuterade kring bilderna och texten, gjorde kanske lite ändringar och sen fortsatte jag illustrera. Jobbet var roligt och smidigt!

Freja och hennes familj är på sommarstugan. Vid verandan bor en huggorm. Lillebror Hugo är bara ett år och tultar obekymrat omkring. Vad ska de göra? Pappan försöker fånga ormen i en hink men misslyckas och tar till slut livet av den. Freja ser när han dödar huggormen och kan inte förlåta honom.

Är du rädd för ormar, Fredrik Sonck?

Om jag vet var ormen finns är jag inte rädd för den. Men om det slingrar fram en orm som vill gosa, så tackar jag nej.

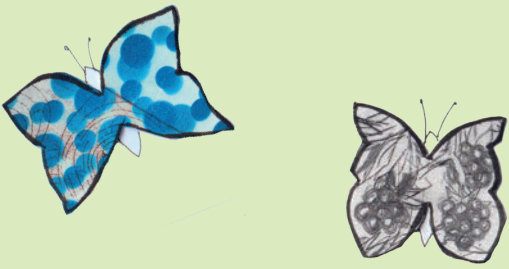
Får man döda dem?

Det ser lite olika ut beroende på i vilken lagbok man tittar, och vad man menar med "får". På Åland är huggormen inte fridlyst, som den är i Finland och Sverige. Också enligt de finländska reglerna finns en liten lucka för att som sista utväg avliva en besvärlig orm som bor under farstutrappan eller liknande. Oberoende av lagbok tänker jag själv att Freja nog har rätt då hon säger att huggormar har rätt att leva trots att de inte är som människor.

Är det svårt att be om förlåtelse som förälder?

Det kan det vara. Jag tror att alla människor kan ha svårt att be om förlåtelse ibland, kanske speciellt om det är så att man inte helt och hållet ångrar sig. Det där med rätt och fel är inte alltid helt entydigt, och det gör ju faktiskt att en hel massa saker blir svåra.

"MÖRDARE!" ropar jag till pappa. Han ser förvånad ut. Sen säger han att det var trist att döda ormen. "Varför gjorde du det då?!" säger jag och springer bort.

Vad är det för en sort miljö Marheim utspelar sig i, Karin Erlandsson?

I staden Marheim börjar träd plötsligt växa okontrollerbart och snabbt. Snart tar de över hela staden och människor måste fly. Maica flyr till ett hus i berget och blir en slags rapportör (tänk Youtuber) för de som fortfarande befinner sig på marken.

Är det svårt att skriva lättläst?

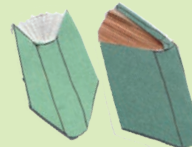
Nej, inte svårare än att skriva andra böcker. Det finns ju knep att ta till för att boken ska fungera som lättläst, men det handlar mest om teknik. Det svåraste är alltid att skriva så pass bra och medryckande att folk ska vilja läsa.

Författarporträtt: Karin Erlandsson

Det här skall bli en serie med tre böcker, vet du redan vad som skall hända i alla böckerna?

Ja, jag måste skriva tvåan och trean klart för att få veta, jag kan inte alls jobba enligt synopsis. Så för mig är det alltid samma upplevelse som för läsaren: hur ska det gå? Och sen, när jag vet det, måste jag gå tillbaka till första delen och lägga in ledtrådar.

I MITT LILLA HUVUD

Text: Martina Moliis-Mellberg
Illustration: Sanna Mander
Schildts & Söderströms

Vi tar spårvagnen en liten bit,
vad händer där?

En nonchalant kontrollant stöter till en
predikant som tappar sin proviant på
en elegant liten tant.

Poeten Martina Moliis-Mellberg debuterar som barnboksförfattare med en bok full av rimliga och orimliga rim. Att gå hem från skolan kan vara en språklig upptäcktsfärd utan dess like om man liksom Elliot har ett huvud fullt av fantasier och en storasyster som går med på att stanna vid varje möjlig ordlek. Sanna Mander illustrerar lekfullt stadsmiljön med allt från yra vam-

Hej Martina Moliis-Mellberg! Det här är din första barnbok, var det annorlunda att skriva för barn än vuxna?

Varje bok är annorlunda, oavsett genre eller målgrupp. Men att jobba med en illustratör var en helt ny upplevelse och så roligt. I mitt övriga skrivande är jag en ensamvarg, jag vill inte att någon ska komma och peta i det jag gör. Men att få förhålla sig till någon annans kreativitet var i det här fallet en ynnest.

När du skall illustrera en bok, får du genast bilder i huvudet eller måste du fundera länge, Sanna Mander?

Oftast ser jag bilden i huvudet på en gång. Då försöker jag illustrera fram den bilden så gott jag kan. Sen brukar jag justera omfånget i uppslagen så att de varierar i färg och perspektiv.

pyrer på café till en senior labrador som leder en hel scoutkår på villospår. När syskonen till slut når hemmet har skolväskan glömts kvar någonstans i stadsbilden. Kanske du kan hitta den?

I mitt lilla huvud inspirerar till fyndiga ordlekar och visuell upptäckarglädje. Boken är Moliis-Mellbergs och Manders första gemensamma.

Vem är Elliot?

Elliot är ett barn som älskar att rimma. Elliot ser på världen med fantasin ständigt närvarande, det finns berättelser och möjliga rim överallt. Det är ett väldigt livsbejakande men också utmattande sätt att ta sig genom världen, men Elliot verkar nog mest glad över det!

Tog det lång tid att skapa bilderna till den här boken?

För mig handlar det om scener och situationer, vissa är svårare att rita än andra. I "I mitt lilla huvud" är det t.ex. en trafikscen med en trafikstockning med bilar och en

massa smör som var riktigt klurig att få till. Den ritade jag om flera gånger. Scener som visar saker som jag älskar att rita, såsom blommor och mat, kan komma till på nån timme!

HELA KONKARONGEN

Text: Laura Ruohonen
Illustration: Linda Bondestam
Svensk text: Annika Sandelin
Förlaget M

Hela Konkarongen anländer till ön på äventyr. Guiden hälsar dem välkomna, men hur ska man lyckas hålla samman hela den vilda hopen? Följ med på hejd-lösa strapatser upp i luften, ovanför vulkaner, ner i undervattensgrottor, ut på smala klippsprång och rakt in i öknen. Leksaker, strumpor och vänner faller och försvinner in i allehanda hål – men till slut hittas allt och mycket mer än man kunde ana.

Här vandras det modigt i Tove Janssons fotspår, i en vild och originell hommage till bilderboksklassikern **Hur gick det sen?** På motsvarande vis har boken hål i varje sida och genom dem går den vindlande resan.

Vad betyder "hela konkarongen", Laura Ruohonen?

Konkarongen är ett rätt ruggigt gäng som tar i land på en paradisö. Mamman, tre vilda valpar, Bossen, Macke, Krokon Raggen kastar sig ut på äventyr. Den stackars guiden försöker hålla dom vid liv.

Har du någon favorit ö, Linda Bondestam?

Jag gillar många sorters öar, både stora, som Grönland och England, och varför inte paradisöar (såna har jag inte ännu besökt) och små gulliga och futtiga skär. Mest av allt tycker jag om den ö var jag tillbringade alla mina barn-domssomrar men nu leker där nya barn och jag utsätter mej för andra öar.

Vilka färger är somriga för dej

Det är helt omöjligt att bestämma mig för en färg, jag vill ha hela paletten! Jag tycker om kontrasterna som sommaren för med sig. På riktigt karga klippor långt ute till havs kan man hitta blommor som får min pantonekarta att blekna. Jag gillar också piggt grälla insekter. För att inte tala om alla kitschiga sommarhimlar.

Författarporträtt: Klaus Welp, Niklas Sandström

Vad är det för ö som de kommer till?

Ön mitt i det turkosblåa havet är otroligt vacker MEN faror lurar överallt: vulkaner, stup, djup djungel och okända monster. Men ibland får man bara njuta med tassarna djupt i varm sand.

Vad är tjsningen med att skriva på rim?

Att leka med ord, hitta på rytmer och ljud är det bästa jag vet. Att få rimma så att svetten dryper och saliven och skrattet bubblar i munnen - det smakar i min mun lika härligt som världens bästa supergodis.

Var det roligt att få göra en bilderbok med hål i sidorna?

Haha, roligt är att ta i! Det var en dröm som gick i uppfyllelse, men samtidigt mycket mer krävande än att göra en vanlig bok. Jag är så van vid att man komponerar en bild på ett fyrkantigt hålfritt papper. När hålen kom till var premisserna helt andra - jag drömde faktiskt stressdrömmar om att trilla i hål varje natt i flera veckor.

VAD BESTÄMMER JAG?

Text: Jesper Wung-Sung
Illustration: Jenny Lucander
Förlaget M

Pappan och Barnet satt på stranden och tittade ut över vattnet. Det var verkligen stort. HAVET. Så stort att man nästan blev rädd.

*"Vad ska jag bli när jag blir stor?"
frågade Barnet.
"Det bestämmer du själv", svarade Pappan.*

Men sedan är det nästan slut på vad Barnet bestämmer. Inte om hur många vågor det finns, om solen går upp eller när trafikljusen växlar. Inte om att gå i skolan eller om vem som är Barnets pappa. Egentligen bestämmer Barnet om nästan ingenting – och det gör inte Pappan heller. Men sedan kommer Barnet på något som ingen annan kan bestämma om.

Vad bestämmer jag?
är ett nordiskt samarbete.

Varifrån kom idén till den här boken, Jesper Wung-Sung?

Jag växte upp på en liten ö. Kanske är det därför jag är besatt av havet. Jag tycker också om havet för det är ärligt. Framför havet är det tydligt att vi lever här och nu. Man känner hur liten och stor man är på samma gång. Du känner dina otaliga begränsningar och möjligheter. Att du är obetydlig, en droppe i havet, men samtidigt att du kan resa ut i världen och åstadkomma något. Vi har turen att ha ett sommarhus som ligger vid havet, och jag har många gånger suttit på stranden med mina barn - precis som pappan i boken - med den känslan...

Vad bestämmer DU?

Jag tror – som många andra – att jag bestämmer en hel del, men i princip bestämmer jag nästan ingenting. För det första: Hur oberoende är de beslut jag fattar? Trots allt bestäms mycket av lagar, kultur och vanor. För det andra: Nästan alla beslut rör en framtid som jag inte vet om jag kommer att få uppleva. Därmed bestämmer jag egentligen bara små saker som handlar om det omedelbara nuet. Med andra ord, hur jag vill vara, leva och må just NU.

Får barn bestämma för lite?

Både ja och nej. Barn behöver vuxna som tar ansvar för världen, som lär dem att leva som anständiga, självständiga människor. Samtidigt borde vuxna lyssna mer på barnen, eftersom barnet möter världen för första gången, och barnets intryck och attityder innehåller en sanning i denna omedelbarhet - i motsats till den vuxne, vars blick blivit blaserad och vars åsikter styrs av vana och den genomgripande professionaliseringen av tillvaron.

Vad har du jobbat med för teknik i den här boken, Jenny Lucander?

Inför jobbet med den här boken ville jag ruska av mig gamla invanda vanor.

Jag ville skissa mindre, måla mer och låta bilderna förbli ganska enkla. Det gick förvånansvärt bra. Jag målade mycket i akvarell och gouache, lät bli att peta för mycket med detaljer, och satte ihop bilderna i Photoshop.

Vad har du fått bestämma?

Jag har fått bestämma mycket! Allt gällande bildvärlden och kanske lite mer. Men det måste sägas att jag var mån om att lyssna på vad Jesper tyckte och jag var mycket öppen för att justera för att han också skulle vara nöjd.

Vad har perspektiv för betydelse när man illustrerar?

Perspektiv är så intressant och har en enorm betydelse! Och dessutom är det så spännande eftersom man kan förhålla sig till perspektiv både konkret och abstrakt, med ögonen och hjärnan. Och man kan göra det samtidigt och parallellt och man kan låta perspektiven krocka och vara motsägelsefulla. Jag letar ständigt efter olika typer av perspektiv i mitt arbete. I den här boken har jag försökt utmana mig själv och även bokens format med tanke på perspektiv.

Det här är en annorlunda bok om drakar, prinsessor och riddare, hur fick du den här bokidén, Yvonne Hoffman?

Jag har alltid tyckt om drakar. För många år sen gav jag ut en CD med draksånger, boken är en – tja, en fortsättning på dem.

Hur var det att illustrera en annorlunda riddarbok, Christel Rönns?

Författaren Yvonne Hoffman är min sommargranne och jag känner henne sedan flera år tillbaka. Hon kom till mig med manuset för några år sedan. Jag gjorde några uppslag till boken innan vi erbjöd den till förlag. En del detaljer har jag googlat, för att få dem att se "riktiga" ut och en del är påhittade. Riktigt tidsenligt kan förstås inget vara i en saga från tiden då riddarna kämpade mot drakar. Jag tycker väldigt mycket om den självständiga och lite surmulna prinsessan. Riddarens häst var jätterolig att få illustrera. Jag tycker om hästar och det är en evighet sedan jag fått illustrera hästar.

DEN STORA DRAKSTRIDEN

Text: Yvonne Hoffman
Illustration: Christel Rönns
Förlag: Opal

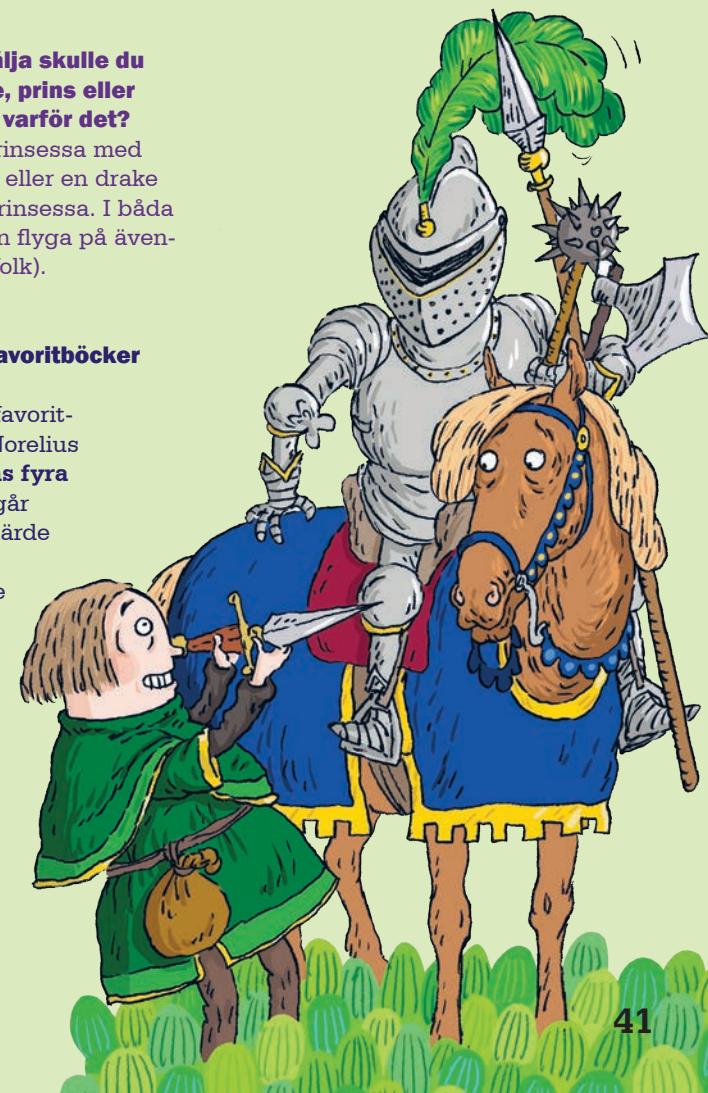
En riddare och en häst lunkar en solig dag in i en stad. Invånarna blir hoppfulla, ska den här riddaren ÄNTLIGEN lyckas rädda dem och deras sista prinsessa från den hiskeliga draken som håller staden i skräck? Riddaren känner genast pressen och samlar mod inför den plötsligt stundande striden. Men inget utvecklas riktigt som någon har tänkt sig. Riddaren stöter på en prinsessa som tycker det är tröttsamt att hon ska behöva räddas från en hemsk drake av en ädel riddare. Draken har dessutom tröttnat på att äta prinsar och

Om du skulle få välja skulle du helst vara drake, prins eller prinsessa, och varför det?

Antingen en prinsessa med en egen drake, eller en drake med en egen prinsessa. I båda fallen kunde man flyga på äventyr (och skrämma folk).

Vad hade du själv för favoritböcker som barn?

Min allra första favoritbok var Einar Norelius **Petter och hans fyra getter**. Sagan går på rim och jag lärde mig hastigt den utantill. Folk trodde att jag kunde läsa som fyraåring, men jag kunde bara texten utantill och visste när man skulle vända blad. Jag var tyvärr inget barn geni.

Utkom 2021

HÄR LIGGER JORDEN - ETT REQUIEM

Magdalena Åberg
Förlag: Idus/Visto, Lerum, Sverige

En pappa har hamnat i jorden, men där i växer också något nytt. Blommor, värlökar och potatis. Och maskar då, såklart. Maskarna hjälper till att göra nytt liv. Det är kanske inte så konstigt, eftersom en mask kan ha minst fem hjärtan.

I denna lyriska bilderbok får vi lära oss om naturens kretslopp och om maskens funktion, men den väcker även tankar om liv och död.

Hej Magdalena Åberg! Vem är du?

Jag är en 51-årig bildkonstnär som också skriver, mest dikter. Jag är intresserad av människans inre, och också av hur sjukdom ser ut. Kanske för att jag är rädd för det, men väljer att gå rakt mot det jag är rädd för, för att utforska och komma över min rädsla. Jag bor i Helsingfors, har två vuxna barn och en nioåring. Min man är också bildkonstnär, och tillsammans med vänner/kollegor driver vi en liten konsthall, Kohta, vid Slakthuset/Teurastamo, i Fiskehamnen i Helsingfors.

Hur fick du idén till den här boken?

Den här boken har vuxit fram via min ledfråga; Kan man hitta något vackert i det mörka? Den handlar också om mitt intresse för småkryp, och för jordens kretslopp. Det är på sätt och vis en liten självbiografi i bilderboksform: Även om jag ändrat och lämnat bort saker ur min egen familjehistoria så samlade också jag på daggmaskar i trädgården, gav dem namn, och funderade på himmel och jord. Min pappa och gammelfarmor dog när jag var åtta-nio år,

Författarporträtt: Magdalena Åberg

pappa brändes och begravdes i urna medan gammelfarmors kista hade blått tyg som i boken. Det har känts fel att jag inte fick delta i min pappas begravning, att skapa den här boken blev ett sätt att gå igenom den bristen. Hoppas boken kan hjälpa någon annan också!

Jag tycker ibland att kompost nästan är magi. Har du en egen kompost?

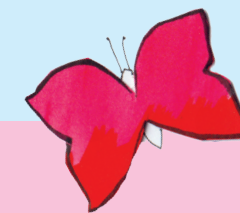
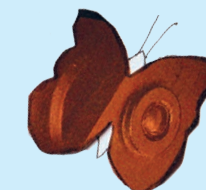
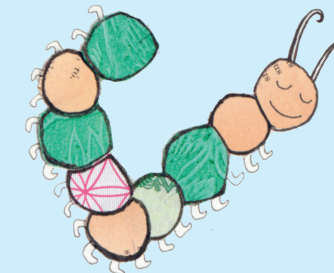
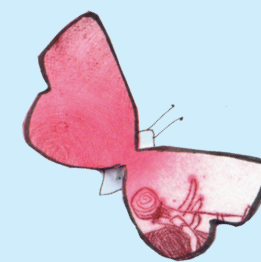
Jo, jordens kretslopp är magi. Komposten är människans sätt att koncentrera kretsloppet och hjälpa till. I stan använder vi bara husbolagets kompostkär, men på landet har vi en kompost som ser ut som en jordglob, med kartrelief, i plast. Min favoritkompost är den sorten vi hade i min barndoms trädgård, där våta löv och gamla äppel ligger slängda i en stor hög och man kan känna dofterna. I vårt husbolags trädgård försöker jag se till att vi inte krattar och klipper gräs alltför noggrant, utan att det någonstans finns högt gräs för insekter, och högar av gamla löv där igelkottar kan sova.

I komposten samlar vi löv och kvistar och ruttna äpplen och annat som kan bli mull och mina maskar ska få krypa omkring där och hjälpa till med det. Maskar kan skapa ny jord.

RASSE RASK OCH ÖVERSVÄMNINGSJULEN

Irmelin Sandman Lilius
Litorale

Hur ska familjen Rask lyckas fira jul när det bara regnar, utan uppehåll? Rasse Rask, den lilla vilda pojken som bor med sin familj på Vårdberget i Hangö, får ett nytt uppdrag! Han måste försöka ta reda på vad som hänt med hans båda storbröder som skulle hämta julgranen från Öby. Också pappa Rask, som skulle hämta någonting hemligt, är försvunnen. Rasse ger sig iväg med sin häst Gröna svans.

"Se upp för älgarna!" ropar mommo efter honom. Vad menade hon med det?

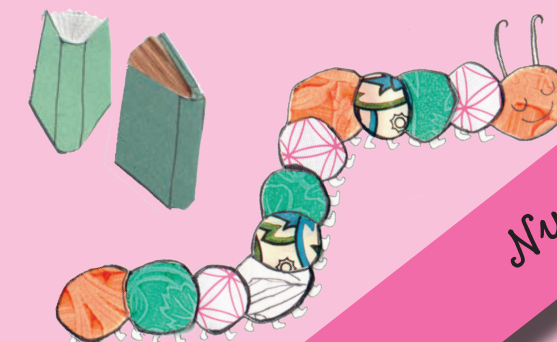
HALLONBACKEN

Eva Frantz
Schildts & Söderströms

På Hallonbackens sanatorium undersöker de vad som händer med hostande stadsungar när de kommer ut i naturen. För fattiga Stina från Sjömansgatan är Hallonbacken som ett slott, men hon längtar ändå hem till de sex syskonen och trängseln i kammaren. Lite bättre blir det då Ruben dyker upp, Ruben som lockar med Stina på nattliga strövtåg i sanatoriets ödsliga korridorer och som kan berätta om den mystiska branden i östra flygeln.

Eva Frantz använder skickligt sanatoriumsmiljön i sin rysare för mellanåldern. Hennes Stina iakttar märkliga skeenden på Hallonbacken och inser så småningom att hon själv är illa ute. I takt med att intrigen vecklar ut sig visar hon sig vara en underbar och äkta romanhjältinna. **Hallonbacken** var Frantz stilsäkra rysardebüt år 2018. Hösten 2023 har tv-serien premiär i alla nordiska länder. Tv-serien baserad på Hallonbacken görs också till film.

Nyutgåva

Del ett i äventyrstrilogin Kampen om stenåkern!

Rafsa Vildpäls av **Lena Frölander-Ulf**
är ett stort myllrande äventyr,
spännande och humoristiskt, och
en stark historia om vänskap,
solidaritet och hur vi kan leva
med varandra och naturen.

FÖRLAGET

Fler suveräna barn- och ungdomsböcker
hittar du på www.forlaget.com

Fibuls

HALLOWEEN

PARTY FÖR MODIGA BARN

28.10 KL.17-19

**RICHARDSGATANS BIBLIOTEK,
RICHARDSGATAN 3, HELSINGFORS**

Poesi för barn

Stämning, färg och känslor för de minsta

Böcker för alla på litteratur.sets.fi

SCHILDT'S &
SÖDERSTRÖMS

Mejla ordförande på
henrika.andersson01@gmail.com
och ange din postadress
(avgift 5€ per tidning)

NERA

Inkörsport till tyngre läsning

www.fibul.fi

Litteraturmagasinet MERA 2023 är utgivet av Fibul r.f.
– Författare och illustratörer av barn- och ungdomslitteratur

Upplaga: 1000 • Tryck: TR-Urex, Borgå • Papper: Edixion, PEFC-certifierat och
EU-ecolabelmärkt

Redaktion, layout & pärmillustration: Nadja Andersson

Konstsamfundet, Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond och Svenska
kulturfonden har gett understöd. Tack!

Svenska
kulturfonden

**KONST
SAMFUNDET**